

ko sem zvedel, da je Matica nameravala kupiti Stritarjeve spise, potem pa jih dati na rešeto ter samo nekatere izdati. Pomislite, kako silno bi b'li Matičini gospodje obrezali in oklestili našega Stritarja, da bi bil po njih ukusu. S tem negativnim sklepom smo pa dosegli najbrž to, da Stritarjevi spisi celotni in neobrezani pridejo na dan — tudi zoper voljo Matičinih oligarhov."

Pisateljsko podporno društvo je zadnje tedne društvenikom svojim napravilo spet dva prijetna zabavna večera. Pri prvem je bral prof. Levec „Štiri pare kratkočasnih pesmij“, katere je l. 1801. Pavel Knobelj „skoval in Kranjcem za spomin dal“, in katerim je že Vodnik posvetil krepák in teh pesmij vreden epigram, ter je o pesniku samem izpregovoril nekoliko beséd; zlasti je poudarjal, da pesmi niso mogle biti natisnjene v Kranji, kakor je zapisano na naslovnem listu, ker Kranj nikdar ni imel tiskarne svoje. — Drugi večer je g. dr. Gregorič prav zanimivo predaval o koleri, g. prof. Raič je bral korenito razpravo o Tatenbahovi zaroti in napósled je g. Ivan Železnikar prečital Preširnovu pismo iz leta 1834., katero bralci nahajajo v listku denšnjega „Ljub Zvona“. Zabavni večeri pisateljskega podpornega društva so se sklenili cvetno soboto; poleti priredi društvo več izletov na kmete, tako n. pr. na belo nedeljo na Šmarno goro. — Na cvetno soboto dné 17. aprila je imelo društvo tudi svoj prvi občni zbor. Stari odbor (g. dr. Vošnjak predsednik, prof. Levec podpredsednik, prof. Raič tajnik, g. Vaso Petričič blagajnik, gg. J. Hribar in J. Tomšič odbornika) volil se je per acclamationem; samó namesto direktorja A. Senekoviča, ki se je bil preselil v Novo Mesto, volil se je v odbor g. prof. Ivan Vrhovec. — Društvo ima doslej 130 društvenikov (1 častnega, 37 pravih, 88 podpornih in 4 ustanovnike) Podpiralo je doslej z malimi svotami dva pisatelja in novcev ima 605 gld. 23 kr., ki so naloženi v posojilnici Ljubljanske okolice. — Veseli nas, da smemo konstatovati, da je društvo popolnoma doseglo namen, katerega je nameravalo doseči prvo leto obstanka svojega. Nesrečni osebni in politični razpor predzadnjih dveh let je v Ljubljani razdvojil tudi pisatelje slovenske, ki so se shajali v dva različna kluba. Taktnemu in na vse strani pomirljivemu postopanju društvenega predsednika g. dr. Vošnjaka pa se je posrečilo razdvojené pisatelje spet združiti v jedno kolo v zabavnih večerih pisateljskega društva. Marsikatero zanimivo predavanje se je tukaj čulo, marsikatero dobro smo ugenili in marsikatero pošteno besedo izpregovorili. In ako tudi taki shodi na videz ne rodé posebnega sadú, že to je napredek v društvenem življenji našem, da se po večkrat na mesec shaja po 30—40 izobraženih móž, ki se v medsebojnem prijateljstvu pogovarjajo o raznovrstnih domačih, zlasti pa literarnih stvaréh. Zatorej želimo, da bi bila udeležba bodoče leto še mnogoštevilnejša in društveno delovanje na korist občne naše stvari še plodovitejše.

Konečno še nekoliko črtic o društvenem gibanji. Društvo je napravilo v ravno pretekli zimi 17 zabavnih večerov in slavnosten večer Jurčiču na čast. Pri teh shodih so predsedovali naslednji gospodje: 1. Vaso Petričič; 2. dr. Jos. Vošnjak; 3. Fr. Levec; 4. Ivan Železnikar; 5. Jos. Kušar; 6. dr. Ivan Tavčar; 7. dr. Fr. Zupanec; 8. Jakob Zabukovec; 9. Ivan Hribar; 10. dr. Lj. Jenko; 11. Jakob Hafner; 12. dr. Jos. Staré; 13. Alf Ledenik; 14. Ant. Raič; 15. Ivan Vrhovec; 16. dr. Jos. Vošnjak (Jurčičev večer); 17. Evg. Lah; 18. dr. Volčič. — Brali ali prosto predavali so naslednji gospodje o teh predmetih: 1. dr. Jos. Vošnjak o spiritizmu in mističnih prikaznih (štirikrat), 2. Ivan Vrhovec o Ljubljani pred sto leti (trikrat); 3. Evgen Lah o pomembi naših krajevnih imen (trikrat); 4. dr. V. Gregorič o podedovanji bolezni in o koleri (dvakrat); 5. Ivan Železnikar

o Ivanu Zbogari in o Preširnovem pismu (dvakrat); 6. Fr. Levec o slikarji Janezu Wolfu in o Knobli (dvakrat); 7. L. Pintar o Lukijanu (dvakrat); 8. Ivan Hribar o svojem potovanju po Srbiji in Bolgariji; 9. Epicharmos ob Emoni-Aquilini; 10. Ant. Raič ob Ivanu Erazmu Tatenbahu. — Vrh tega so govorili dne 18. marcija: Fr. Levec o Jurčiči pisatelji, dr. Vošnjak o Jurčiči politiku; dr. Bleiweis-Trsteniški o Jurčiči mestnem odborniku; dr. Fr. Zupanec o poslednji uri Jurčičevi; Fr. Drenik o Jurčičevem ljubljanskem življenju.

Dramatično društvo v Ljubljani je imelo svoj letošnji občni zbor dne 19. marcija. Priznati moramo, da je slovenska Talija v Ljubljani res prava zapuščena ubožica. Še najboljše, kar je doslej storilo dramatično društvo in na kar sme nekako ponosno biti, to je, da je izdalo lepo zbirko gledaliških iger v svoji „Slovenski Taliji“, ter ž njo oskrbelo repertoar vsaj našim čitalnicam in bralnim društvom. S tem pa še ni pomagano jedinemu slovenskemu gledališču v Ljubljani, s katerim nikakor ne napredujemo. Uzrok ti žalostni prikazni so deloma naše politične razmere, potem pomanjkanje primerne, raznovrstnega repertoarja in priznani faktum, da nimamo vsestransko izobraženega, spretnega dramaturga, ki bi vodil predstave ter skrbel za dobro urejeno dramatično šolo, za boljši gledališki narastaj. S tem nečemo grajati sedanjega vodstva, in tudi ne dozdanih igralcev, ki v teh kritičnih razmerah oboji storé, kar morejo in z veliko požrtvovalnostjo in pravim domoljubjem skrbé vsaj za to, da slovensko gledališče popolnoma ne zaspí. Volil se je pri občnem zboru nov odbor. Predsednik mu je g. dr. Ivan Tavčar, blagajnik g. dr. Jos. Staré; tajnik g. L. Pintar, odborniki pa gg. dr. Bleiweis-Trsteniški, Jeločnik, Levec, Murnik, Pleteršnik, Stęgnar, Valentinčič in dr. Volčič. Novemu odboru bode prva naloga s posebnim ozirom na Ljubljano preskrbeti nov repertoar in potem ustanoviti v Ljubljani dramatično šolo. V zadnji namen je odbor poslal na Dunaj spretnega igralca g. Ignacija Borštnika, da se tam vsestransko izobrazi v dramatični stroki ter potem v Ljubljani prevzame vodstvo dramatične šole. Ako se nam posreči na oder spraviti primernih novih iger z dobrimi močmi, potem se obudi znova tudi med občinstvom zanimanje do našega gledališča. Da je pa občinstvo doslej precéj malomarno, tega mu ne moremo šteti v zlo; kajti ako se igrajo leta in leta vedno iste igre in še ne vselej posebno srečno in gladko, potem ne moremo in ne smemo vse krivde zvračati na — občinstvo, ki se hoče v gledališči zabavati, a ne dolgočasiti. Dolgčas tudi največjega prijatelja domače Talije požene iz njenega hrama. Ako se v napominjanem oziru preustroji gledališče naše, potem šele se mu je nadejati boljše podpore od občinstva in tudi od deželnega zastopa.

Preširnovi pismo iz leta 1834.

„Euer Hochwürden!

Lieber Bruder im Weine!

Deine Einwendungen gegen den auf den künftigen Donnerstag d. i. übermorgen projektirten Ausflug auf den groszen Berg Šhmarna góra sind in eine neue Berathung gezogen und unstatthaft befunden worden. Mein Onkel Jakob lässt sich von seinen schwarzberockten Mithrüdern und Mitarbeitern im Weinberge des Herrn erst am künftigen Montage gratuliren, und gibt seine fête erst an diesem Tage, weil der Namenstag erst auf den Freitag fällt, und überhaupt die geistlichen Herren die letzten Tage in der Woche nicht gerne aus ihrem Neste herauskriechen. Dr. Chrobath lässt daher an Dich die Bitte und an Fräulein Nina den Befehl ergehen, Du habest Dich den morgigen Abend hier in Laibach auf dem Raan Haus Nr. 191 im ersten Stocke einzufinden, wo Deiner ein keusches Drs. Bett harren wird,